

Chambre des Représentants

SESSION 1955-1956.

27 MARS 1956.

PROJET DE LOI

majorant temporairement d'un demi pour cent certaines cotisations prévues par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, concernant la sécurité sociale des travailleurs, l'arrêté-loi du 10 janvier 1945, concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés, l'arrêté-loi du 7 février 1945, concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DU TRAVAIL
ET DE LA PRÉVOYANCE SOCIALE (1),
PAR Mme FONTAINE-BORGUET.

MESDAMES, MESSIEURS.

Le présent projet de loi vise l'augmentation des cotisations patronales d'un demi pour cent, pendant trois mois, pour couvrir l'engagement pris par les employeurs, à la séance de la Commission paritaire du 29 juillet 1955, tenue au Cabinet du Ministre du Travail et de la Prévoyance

(1) Composition de la Commission :

1. Membres titulaires : M. Heyman, président; MM. Bertrand, De Paepe, Mme De Riemaecker-Legot, MM. De Saeger, Duvivier, Kofferschlager, Peeters (Lode), Pêtre, Van den Daele, Vergels, Verhamme. — Bonjean, Mme Copée-Gerbinet, MM. Deconinck, Dedoyard, De Keuleneir, Deruelles, Dieudonné, Mme Fontaine-Borguet, MM. Hicquet, Major. — D'haeseleer, Van der Schueren.

2. Membres suppléants : MM. Behogne, Delhache, Eneman, Verbaanderd, Willot, Wirix. — Demets, Mme Lambert, MM. Namèche, Sercu, Toubeau. — De Gent.

Voir :

456 (1955-1956) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 et 3 : Amendements.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1955-1956.

27 MAART 1956.

WETSONTWERP

tot tijdelijke verhoging met een half percent van sommige bijdragen beoogd bij de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en er mede gelijkgesteld, de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid der zeelieden ter koopvaardij.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE ARBEID
EN DE SOCIALE VOORZORG (1). UITGEBRACHT
DOOR MEVR. FONTAINE-BORGUET.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Dit wetsontwerp strekt er toe, de werkgeversbijdragen gedurende drie maanden met een half percent te verhogen, met het oog op de nakoming van de verbintenis, door de werkgevers aangegaan tijdens de vergadering van het Paritair Comité, die op 29 juli 1955 werd gehouden in

(1) Samenstelling van de Commissie :

1. Leden-titularissen : de heer Heyman, voorzitter; de heren Bertrand, De Paepe, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren De Saeger, Duvivier, Kofferschlager, Peeters (Lode), Pêtre, Van den Daele, Vergels, Verhamme. — Bonjean, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Deconinck, Dedoyard, De Keuleneir, Deruelles, Dieudonné, Mevr. Fontaine-Borguet, de heren Hicquet, Major. — D'haeseleer, Van der Schueren.

2. Plaatsvervangende leden : de heren Behogne, Delhache, Eneman, Verbaanderd, Willot, Wirix. — Demets, Mevr. Lambert, de heren Namèche, Sercu, Toubeau. — De Gent.

Zie :

456 (1955-1956) :

- N° 1 : Ontwerp overgemaakt door de Senaat.
- N° 2 en 3 : Amendementen.

Sociale, permettant ainsi le paiement du supplément extra-légal de l'allocation de la mère au foyer, pour les mois d'août, septembre et octobre 1955 (sur la base des taux de 1954).

Depuis 1955, le problème de l'allocation de la mère au foyer a fait l'objet de tant de discussions que nous avons jugé utile de rappeler l'origine et le développement de la dite allocation, avant d'aborder l'examen et le rapport du projet de loi.

Origine de l'allocation de la mère au foyer.

On se souviendra que l'arrêté du Régent du 22 juillet 1947 a créé une allocation compensatoire de la hausse des prix de certains produits consécutive à la suppression des subsides gouvernementaux. Il était accordé 744 francs par an pour chaque membre du ménage de certaines catégories de travailleurs et de bénéficiaires de prestations sociales.

L'octroi de cette allocation était subordonné à un plafond de ressources de 72.000 francs par an + 4.000 francs par personne à charge, pour certaines catégories d'intéressés.

L'arrêté du Régent du 6 juillet 1948 a modifié ce système, en accordant une allocation compensatoire de 4 francs par jour, soit 100 francs par mois par enfant et pour la mère ou la personne qui les élève.

Par un arrêté du Régent du 10 décembre 1949, les allocations compensatoires payées aux bénéficiaires d'allocations familiales sont remplacées par une augmentation des allocations familiales, d'une part, et, pour la mère, par une allocation de même nature dite « allocation de la mère au foyer ».

Cet arrêté assure, dans un but d'unification et de simplification de la réglementation, la continuité du paiement de l'indemnité de 100 francs par mois aux mères restant au foyer, à charge du secteur des allocations familiales, tandis que les mères travailleuses reçoivent une majoration de salaire de 100 francs par mois (ou 25 centimes de l'heure) à charge du patron.

Quant aux enfants des travailleurs, tous perçoivent l'allocation compensatoire transformée en majoration d'allocations familiales. Cette augmentation est de 75 francs pour les deux premiers enfants et de 100 francs pour les suivants (alors que les allocations compensatoires étaient de 100 francs pour chacun) (arrêté du Régent du 21 novembre 1949).

Cette nouvelle dépense est de l'ordre de 625.000.000 de francs pour les allocations de mère et de 1.000.000.000 de francs pour les allocations familiales. Elle est couverte :

1° par les cotisations patronales majorées de 6 à 7 ½ % sur les salaires plafonnés à 4.000 francs. Ce 1 ½ % était destiné auparavant au secteur du rééquipement ménager (loi du 27 mars 1951, avec effet rétroactif au 1er janvier 1950);

2° par un subside de l'Etat d'un montant de 600.000.000 de francs, représentant une contre-partie du coût des allocations compensatoires aux familles.

het Kabinet van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, waardoor het mogelijk wordt de extra-wettelijke aanvulling van de vergoeding voor de moeder in het gezin voor de maanden augustus, september en oktober 1955 (op basis van de bedragen van 1954) uit te betalen.

Sedert 1955 is het probleem van de vergoeding voor de moeder in het gezin het voorwerp geweest van zoveel discussies, dat wij het nuttig hebben geoordeeld even terug te komen op de oorsprong en de ontwikkeling van die vergoeding, alvorens het onderzoek van en het verslag over dit wetsontwerp aan te vatten.

Oorsprong van de vergoeding voor de moeder in het gezin.

Zoals bekend werd bij het besluit van de Regent van 22 juli 1947 een compensatievergoeding ingevoerd wegens de prijsstijging van bepaalde producten, die het gevolg was van de afschaffing van de regeringstoelagen. Een bedrag van 744 frank per jaar werd toegekend voor elk lid van het gezin van bepaalde categorieën arbeiders en personen die sociale uitkeringen ontvangen.

De toekenning van die vergoeding was ondergeschikt aan een maximum-inkomen van 72.000 frank per jaar + 4.000 frank per persoon ten laste, voor bepaalde categorieën betrokkenen.

Bij het besluit van de Regent van 6 juli 1948 werd dat stelsel gewijzigd, en werd een compensatieuitkering toegekend van 4 frank per dag, zegge 100 frank per maand en per kind, evenals voor de moeder of de persoon die het opvoedt.

Bij een besluit van de Regent van 10 december 1949 worden de compensatievergoedingen, uitgekeerd aan de personen die kinderbijslagen ontvangen, vervangen enerzijds door een verhoging van die kinderbijslagen en anderzijds voor de moeder, door de toekenning van een gelijkaardige vergoeding, genaamd « vergoeding voor de moeder in het gezin ».

Dit besluit zorgt, met het oog op eenmaking en vereenvoudiging van de reglementering, voor de continuïteit in de uitkering van de vergoeding van 100 frank per maand aan de moeders thuis, ten laste van de sector der kinderbijslagen, terwijl de arbeidende moeders een loonsverhoging van 100 frank per maand (of 25 centiemen per uur) ontvangen ten laste van de werkgever.

Wat de kinderen der arbeiders betreft: zij ontvangen allen de compensatievergoeding in de vorm van een verhoogde kinderbijslag. Die verhoging bedraagt 75 frank voor de eerste twee kinderen, en 100 frank voor de volgende (terwijl de compensatievergoedingen 100 frank voor ieder bedroegen) (besluit van de Regent van 21 november 1949).

Die nieuwe uitgave beloopt 625.000.000 frank voor de vergoeding aan de moeder en 1.000.000.000 frank voor de kinderbijslagen. Zij wordt gedekt :

1° door middel van de met 6 à 7 ½ % verhoogde werkgeversbijdragen op de lonen tot een maximum van 4.000 frank. Die 1 ½ % waren voorheen bestemd voor de sector der huishoudelijke wederuitrusting (wet van 27 maart 1951, met terugwerkende kracht tot 1 januari 1950);

2° door middel van een Staatstoelage ten belope van 600.000.000 frank, als tegenprestatie voor de kosten van de compensatievergoedingen aan de gezinnen.

Développement de l'allocation de la mère au foyer.

Depuis 1949, deux modifications sont intervenues :

1° Par un arrêté royal du 16 mai 1951, il est accordé, avec effet rétroactif au 1er mai 1951, *une allocation supplémentaire* de 50 francs par enfant, à partir du second, dotant ainsi l'allocation de la mère au foyer d'une progressivité axée sur le nombre d'enfants.

Dès ce moment, aucun supplément n'est plus alloué à la mère travailleuse quel que soit le nombre de ses enfants, à la mère d'un enfant unique restant au foyer, ni aux premiers enfants des autres familles.

Cette amélioration vise particulièrement 242,732 mères sur 671,673. En sont exclues 176,246 travailleuses et 252,695 mères d'un enfant.

Elle concerne tout spécialement 469,252 enfants des 1.140,285 enfants bénéficiaires d'allocations familiales en 1951.

Cette nouvelle dépense est d'un import d'environ 200.000.000 de francs en 1950 pour atteindre 300.000.000 de francs en 1951 et les années suivantes.

Elle est couverte :

a) par les cotisations patronales salaires plafonnés à 5,000 francs au lieu de 4,000 francs;

b) par l'aménagement d'un taux régressif des allocations dues aux orphelins dont le père ou la mère se remarie, excluant ainsi 18,000 enfants des 62,000 bénéficiaires de cette catégorie et réduisant la dépense de ce secteur de 104,000,000 de francs en 1951, de 138,000,000 de francs en 1952 et de 161,000,000 de francs en 1953 (loi du 15 mars 1951).

2° En janvier 1954, répondant à une proposition formulée par le Conseil d'administration de la Caisse nationale de compensation pour allocations familiales, M. le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale donne l'autorisation d'une *majoration spéciale* de l'allocation de la mère au foyer, à raison de 50 francs pour le deuxième enfant, 75 francs pour le troisième, 100 francs pour le quatrième et 125 francs pour le cinquième et les suivants, pour l'année 1954.

En effet, par une lettre du 27 janvier 1954 adressée à M. le Président de la Caisse nationale de compensation pour allocations familiales, le Ministre précise :

« que votre décision ne vaut que pour l'année 1954 et qu'elle doit, par conséquent, être considérée comme une aide exceptionnelle, rendue possible par l'accumulation de réserves. Votre décision n'a donc aucune influence sur le barème légal existant, qui reste inchangé ».

On sait que cette autorisation fut traduite par la circulaire n° 446 du 2 février 1954 émanant de la Caisse nationale de compensation pour allocations familiales, intitulée : *compléments extra-légaux à l'allocation de la mère au foyer pour l'année 1954*. Cette circulaire était adressée aux caisses d'allocations familiales et rappelait en son dernier chapitre qu'il s'agit bien d'une mesure exceptionnelle.

Cette nouvelle dépense, qui est de l'ordre d'environ 400.000.000 de francs, n'a pas été financée par un supplément de ressources, mais par un aménagement de la trésorerie de la Caisse nationale. En effet, à ce moment, le Conseil d'administration de l'O.N.S.S. réclamait le paiement mensuel des cotisations patronales (en remplacement du paiement trimestriel, avec un délai de 45 jours). Cette opé-

Evolutive van de toelage voor de moeder in het gezin.

Sinds 1949 werden twee wijzigingen aangebracht :

1° Bij een koninklijk besluit van 16 mei 1951 wordt, met terugwerkende kracht op 1 mei 1951, per kind, vanaf het tweede, *een bijkomende toelage* van 50 frank verleend, waardoor de toelage voor de moeder in het gezin toeneemt naargelang van het aantal kinderen.

Van dan af wordt geen bijkomende toelage meer verleend aan de moeder-arbeidster, om het even hoeveel kinderen zij heeft, aan de thuisblijvende moeder met één kind, noch voor de eerste kinderen van de andere gezinnen.

Bij deze verbetering zijn in het bijzonder 242,732 op 671,673 moeders betrokken. 176,246 arbeidsters en 252,695 moeders van één kind zijn ervan uitgesloten.

Zij betreft geheel in het bijzonder 469,252 van de 1,140,285 kinderen, die in 1951 kinderbijslag genoten.

Deze nieuwe uitgave bedroeg ongeveer 200.000.000 frank voor 1950 en bereikte in 1951 en volgende jaren 300.000.000 frank.

Zij wordt gedekt :

a) door de werkgeversbijdragen voor de lonen, waarvan het maximum op 5,000 frank in plaats van op 4,000 frank werd gebracht;

b) door de invoering van een regressief bedrag van de toelagen, verschuldigd aan de wezen, wier vader of moeder hertrouwt, wat tot gevolg heeft dat 18,000 van de 62,000 in aanmerking komende kinderen van deze categorie worden uitgesloten en de uitgave voor deze sector in 1951 met 104,000,000 frank, in 1952 met 138,000,000 frank en in 1953 met 161,000,000 frank wordt verminderd (wet van 15 maart 1951).

2° In januari 1954 verleent de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, als antwoord op een voorstel, door de Raad van beheer van de Nationale Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen geformuleerd, *machtiging tot een bijzondere verhoging* van de toelage voor de moeder in het gezin, naar rato van 50 frank voor het tweede kind, 75 frank voor het derde, 100 frank voor het vierde en 125 frank voor het vijfde en de volgende, voor het jaar 1954.

Bij brieven van 27 januari 1954 aan de Voorzitter van de Nationale Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen verklaart de Minister immers :

« dat uw beslissing slechts voor het jaar 1954 geldt en bijgevolg is te beschouwen als een uitzonderlijke toeslag, die door het ophopen van reserves mogelijk is gemaakt. Uw beslissing heeft dus geen invloed op de bestaande wettelijke schaal, die ongewijzigd blijft ».

Zoals bekend, werd deze machtiging uitgewerkt in de rondzendbrief n° 446 van 2 februari 1954, die de Nationale Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen onder de titel *extra-wettelijke bijkomende toelagen voor de moeder in het gezin voor het jaar 1954*, aan de kassen voor gezinsvergoedingen heeft gezonden; in het laatste hoofdstuk van die rondzendbrief werd er aan herinnerd dat het wel degelijk een uitzonderlijke maatregel betreft.

Deze nieuwe uitgave, ten bedrage van ongeveer 400 miljoen frank, werd niet gefinancierd door bijkomende inkomsten, maar door een aanpassing van de kastoestand van de Nationale Kas. Op dat ogenblik immers had de Raad van beheer van de R.M.Z. beslist de maandelijksse betaling van de werkgeversbijdragen te eisen (in plaats van drie-maandelijksse betaling, met een termijn van 45 dagen). Daar-

ration a ainsi procuré 500.000.000 de francs d'argent frais à la trésorerie du secteur des allocations familiales. C'est ce qui justifie la précaution prise de préciser nettement qu'il s'agit d'un avantage extra-légal, portant sur l'année 1954, puisque le financement permanent de cet avantage nouveau n'est pas assuré.

Il faut remarquer que cette allocation accentue sensiblement la progressivité des taux selon le nombre d'enfants et qu'elle apporte ainsi une majoration

de 50 francs par mois à	145,351 enfants;
de 75 francs par mois à	128,562 enfants;
de 100 francs par mois à	97,170 enfants;
de 125 francs par mois à	141,646 enfants;

soit 512,729 enfants

sur 1,323,162 enfants bénéficiaires d'allocations familiales, en 1954.

**

Depuis 1955, étant donné qu'il s'agissait d'une mesure exceptionnelle, les allocations de la mère au foyer ont été payées aux taux antérieurs, soit sur la base de 1951, à raison donc de 100 francs pour la mère restant au foyer plus 50 francs à partir du second enfant.

Voir ci-contre (p. 5), le tableau marquant l'évolution des allocations de la mère au foyer.

Le coût de l'allocation de la mère au foyer a été de :

532,000,000 de francs en 1950;
730,000,000 de francs en 1951;
835,000,000 de francs en 1952;
851,000,000 de francs en 1953;
1,250,000,000 de francs en 1954.

A titre documentaire, nous la situons parmi les avantages d'ordre familial alloués aux travailleurs salariés en 1954 :

4,923,818,695.35 francs en allocations familiales ordinaires (art. 40 et 42);
343,049,770.60 francs en allocations aux taux d'invalides (art. 50ter);
613,577,526.55 francs en allocations aux taux d'orphelins (art. 50bis);
477,290,139.75 francs en pécules familiaux de vacances et reliquat d'allocations compensatoires;
1,272,573,620.20 francs en allocations de la mère au foyer;
121,076,229.45 francs en allocations de naissance;
7,751,385,981.90 francs au total

(à l'exclusion des œuvres annexes dont le montant peut être évalué à 123,000,000 de francs et les frais d'administration des caisses d'allocations à 154,000,000 de francs).

**

De cet exposé chiffré traitant de l'origine et de l'évolution de l'allocation de la mère au foyer, il se dégage :

1° que le principe de l'allocation de la mère au foyer n'a jamais été porté devant le Parlement;

2° que son financement en a été assuré par un transfert du coût partiel des allocations compensatoires, sous forme de subside de l'Etat,

par un transfert et une majoration des cotisations patronales, par un aménagement intérieur des allocations familiales et par une augmentation temporaire de la trésorerie;

door kwam 500.000.000 frank vers geld in de kas van de sector kinderbijslag. Dit verklaart waarom men de voorzorg had genomen duidelijk te bepalen dat het om een extra-wettelijk voordeel ging, dat betrekking had op het jaar 1954, daar er geen zekerheid bestaat voor de blijvende financiering van dat nieuwe voordeel.

Op te merken valt dat die toelage de progressiviteit der bedragen volgens het aantal kinderen merklijk doet stijgen en aldus een verhoging medebrengt van

50 frank per maand voor	145,351 kinderen;
75 frank per maand voor	128,562 kinderen;
100 frank per maand voor	97,170 kinderen;
125 frank per maand voor	141,646 kinderen;

zegge 512,729 kinderen

op 1,323,162 kinderen, voor wie in 1954 kinderbijslag wordt uitgekeerd.

**

Sedert 1955 werden de toelagen voor de moeder in het gezin, vermits het een uitzonderlijke maatregel betrof, uitbetaald volgens de vroegere bedragen, dit is op de basis van 1951, dus naar rato van 100 frank voor de thuisblijvende moeder, plus 50 frank van het tweede kind af.

In nevenstaande tabel (blad. 5), kan men de evolutie van de toelagen voor de moeder in het gezin volgen.

De kosten van de bijslag voor de moeder in het gezin bedroegen :

532,000,000 frank in 1950;
730,000,000 frank in 1951;
835,000,000 frank in 1952;
851,000,000 frank in 1953;
1,250,000,000 frank in 1954.

Ter inlichting zullen wij ze opnemen onder de voordelen van familiale aard, die in 1954 aan de loontrekkenden werden toegekend :

4,923,818,695.35 frank aan gewone kinderbijslagen (art. 40 en 42);
343,049,770.60 frank aan vergoedingen voor invaliden (art. 50ter);
613,577,526.55 frank aan vergoedingen voor wezen (art. 50bis);
477,290,139.75 frank aan gezinsverlofgeld en overschot van compensatievergoedingen;
1,272,573,620.20 frank aan bijslagen voor de moeder in het gezin;
121,076,229.45 frank aan geboortebijlagen;
7,751,385,981.90 frank in totaal

(met uitsluiting van de bijkomende uitkeringen waarvan het bijdrag kan worden geraamd op 123,000,000 frank en de bestuurskosten van de kassen op 154,000,000 frank).

**

Uit deze uiteenzetting over de oorsprong en de ontwikkeling van de bijslag voor de moeder in het gezin blijkt :

1° dat het beginsel van de bijslag voor de moeder in het gezin nooit aan het Parlement werd voorgelegd;

2° dat die bijslag werd gefinancierd door overschrijving van de gedeeltelijke kosten der compensatiebijslagen, in de vorm van een Staatstoelage,

door overschrijving en verhoging van de werkgeversbijdragen, door een inwendige aanpassing der kinderbijslagen en door een tijdelijke verhoging van de kasmiddelen;

Tableau d'allocations de la mère au foyer.

Tabel van de bijlagen voor de moeder in het gezin.

Nombre d'enfants — Aantal kinderen	Arrêté du Régent du 10.XII.1949 à partir du 1.1.1950 — Besluit van de Regent van 10.XII.1949 vanaf 1.1.1950	Arrêté du Régent du 16 mars 1951 majorant de 50 francs l'allocation compensatoire au deuxième enfant à partir du 1 ^{er} mai 1951 — Besluit van de Regent van 16 maart 1951 waarbij de compensatiebijslag voor het tweede kind van 1 mei 1951 af met 50 frank werd verhoogd		Avantage extra-légal accordé pour un an à partir du 1 ^{er} janvier 1954 (1) — Extrawettelijk voordeel, van 1 januari 1954 toegekend voor één jaar		Nombre de familles dont la mère reste au foyer, au 31 décembre 1954 — Aantal gezinnen waarvan de moeder thuis blijft, op 31 december 1954	Nombre total de mères au 31.XII.1954 — Totaal aantal moeders op 31.XII.1954
		Augmentation — Verhoging	Total — Totaal	Augmentation — Verhoging	Total — Totaal		
1	100	—	100	—	100	247,906	376,797
2	100	+ 50	150	50 + 75	200	145,351	186,593
3	100	+100	200	125 +100	325	64,281	77,205
4	100	+150	250	225 +125	475	32,390	37,412
5	100	+200	300	350 +125	650	15,120	17,370
6	100	+250	350	475 +125	825	7,230	8,079
7	100	+300	400	600 +125	1,000	3,608	3,968
8	100	+350	450	725 +125	1,175	1,686	1,850
9	100	+400	500	850 +125	1,350	805	866
10	100	+450	550	975 +125	1,525	327	355
11	100	+500	600	1,100 +115	1,700	209	233
						518,913	710,728

(1) A savoir : 50 francs au deuxième enfant; 75 francs au troisième enfant; 100 francs au quatrième enfant; 125 francs à partir du cinquième enfant.

(1) Te weten : 50 frank voor het tweede kind; 75 frank voor het derde kind; 100 frank voor het vierde kind; 125 frank van het vijfde kind af.

3° que cette allocation, si elle est, à son début, donnée à la mère seulement, évolue dans le sens d'un complément d'allocations familiales selon le nombre d'enfants, à partir du second;

4° qu'elle concerne uniquement les mères restant au foyer dont le mari travailleur est assujéti à la loi de 1930 sur les allocations familiales.

Examen du projet de loi.

Le présent projet a exclusivement pour but de majorer la cotisation patronale en matière de sécurité sociale — secteur allocations familiales — en vue de couvrir le paiement de l'allocation exceptionnelle de la mère au foyer, à son taux du 31 décembre 1954, pendant les mois d'août, septembre et octobre 1955.

3° dat die bijslag, indien hij in het begin aan de moeder alleen werd toegekend, geleidelijk een aanvulling van de kinderbijslag wordt volgens het aantal kinderen, van het tweede af;

4° dat hij alleen geldt voor de moeders die thuis blijven en wier man werkt en onder de wet van 1930 op de kinderbijslagen valt.

Bespreking van het wetsontwerp.

Dit ontwerp strekt er uitsluitend toe de werkgeversbijdrage voor de maatschappelijke zekerheid — sector kinderbijslagen — te verhogen ten einde de uitzonderlijke toelage voor de moeder in het gezin gedurende de maanden augustus, september en oktober 1955 op het peil van 31 december 1954 verder te kunnen uitbetalen.

Il concrétise la décision prise par la Commission paritaire tenue au Cabinet du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale, le 29 juillet 1955.

Il s'agit d'une mesure provisoire, dans l'attente de la réforme du régime des allocations familiales.

**

Ce projet nous vient du Sénat où il a fait l'objet :

— d'un premier rapport de la Commission du Travail exposant la portée du projet, en date du 12 janvier 1956;

— d'un rapport complémentaire du 14 février 1956, examinant plus particulièrement les amendements présentés, en séance publique du Sénat, le 2 février 1956, et donnant ainsi l'occasion au Ministre de préciser chronologiquement les raisons du retard apporté à l'examen de ce projet (multiples séances de la Commission paritaire pour la réforme de la sécurité sociale s'échelonnant du 22 août au 24 novembre 1955 et remise du rapport au Gouvernement le 20 décembre 1955).

On relira, avec intérêt, ces documents parlementaires ainsi que les comptes rendus des séances publiques du Sénat des 2 et 16 février 1956.

Par ailleurs, la Commission nationale paritaire de la Sécurité Sociale a remis un rapport sur les travaux consacrés à la réforme du régime des allocations familiales aux travailleurs salariés.

Lors de l'étude de la question de l'allocation de la mère au foyer, elle s'est trouvée devant quatre propositions différentes, que nous extrayons du résumé du rapport précité :

« Considérant que l'allocation de la mère au foyer tend à équilibrer dans une certaine mesure les ressources des familles suivant qu'elles disposent ou sont susceptibles de disposer de plusieurs revenus ou non, les employeurs, après avoir suggéré la création d'une allocation de salaire unique, ont proposé de transformer l'allocation de la mère au foyer en un accroissement des allocations familiales ordinaires à partir du deuxième enfant.

» La C.S.C. demande le maintien de l'allocation ordinaire et extraordinaire de la mère au foyer, à moins qu'un système soit trouvé qui accorde aux bénéficiaires de ces allocations les mêmes sommes qu'actuellement. Cependant la C.S.C. estime qu'il peut être indiqué de reviser les critères d'octroi de l'allocation de la mère au foyer qui ont été considérablement élargis depuis 1949.

» La F.G.T.B. propose la suppression de l'allocation de la mère au foyer et son remplacement par une allocation d'un montant uniforme accordé à toutes les mères indistinctement. En effet, les délégués de cette organisation estiment que la généralisation de l'allocation maternelle est plus équitable et tient mieux compte des besoins réels des familles. Néanmoins, les délégués de la F.G.T.B. veulent bien admettre l'incorporation de l'allocation maternelle dans les allocations ordinaires pourvu que le montant ainsi incorporé soit fixé à un taux convenable et généralisé à toutes les familles.

» La Centrale des Syndicats Libéraux de Belgique, de son côté, a estimé que l'allocation de la mère au foyer doit être maintenue comme avantage social et a proposé un tarif dégressif se répartissant sur les trois premiers enfants.

Het geeft een vaste vorm aan de beslissing van het Paritair Comité dat op 29 juli 1955 in het kabinet van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg vergaderde.

Het is een voorlopige maatregel in afwachting van een hervorming van het stelsel der maatschappelijke zekerheid.

**

Het ontwerp wordt ons overgemaakt door de Senaat waar :

— op 12 januari 1956, een eerste verslag werd uitgebracht door de Commissie van Arbeid, waarin de strekking van het ontwerp wordt uiteengezet;

— op 14 februari 1956, een aanvullend verslag werd uitgebracht, waarin bijzonder de amendementen, tijdens de openbare vergadering van de Senaat op 2 februari 1956 ingediend, werden onderzocht, waarbij de Minister de gelegenheid had chronologisch de oorzaken van het laattijdig onderzoek van dit ontwerp aan te geven (talrijke vergaderingen van het Paritair Comité voor de hervorming van de Maatschappelijke Zekerheid die plaats hadden tussen 22 augustus en 24 november 1955 en indiening van het verslag aan de Regering op 20 december 1955).

Het is wel interessant deze parlementaire stukken te herlezen, alsmede de verslagen van de openbare vergaderingen van de Senaat van 2 en 16 februari 1956.

Anderzijds heeft het Nationaal Paritair Comité voor de Maatschappelijke Zekerheid een verslag ingediend over de werkzaamheden in verband met de hervorming van het stelsel der kinderbijslagen voor de loonarbeiders.

Naar aanleiding van de kwestie van de vergoeding voor de moeder in het gezin stond het voor vier verschillende voorstellen, die we hieronder uit de samenvatting van voormeld verslag overnemen :

« Overwegende dat de toelage voor de moeder in het gezin er toe strekt tot op zekere hoogte de bestaansmiddelen der gezinnen in evenwicht te brengen naargelang ze al dan niet over verschillende inkomsten beschikken of kunnen beschikken, hebben de werkgevers, na de instelling van een enkele loonbijslag te hebben gesuggereerd, voorgesteld de toelage voor de moeder in het gezin om te zetten in een verhoging van de gewone kinderbijslag vanaf het tweede kind.

» Het A.C.V. vraagt het behoud van de gewone en de buitengewone toelage voor de moeder in het gezin, tenzij een systeem zou gevonden worden waarbij aan de gerechtigden op deze toelagen hetzelfde bedrag als thans zou worden toegekend. Het A.C.V. is evenwel van mening dat een herziening van de toekenningsvoorwaarden van de toelage voor de moeder in het gezin, die sinds 1949 aanzienlijk uitgebreid werden, wenselijk zou zijn.

» Het A.B.V.V. stelt voor de toelage voor de moeder in het gezin af te schaffen en ze te vervangen door een toelage waarvan het eenvormig bedrag aan alle moeders zonder onderscheid zou worden toegekend. De afgevaardigden van deze organisatie menen dat de veralgemening van de toelage voor de moeder billijker is en beter rekening houdt met de werkelijke behoeften van de gezinnen. De afgevaardigden van het A.B.V.V. willen wel de opnemings van de toelage voor de moeder in de gewone toelagen aanvaarden, indien het aldus opgenomen bedrag op een behoorlijk peil vastgesteld en aan alle gezinnen toegekend wordt.

» De Centrale der Liberale Vakbonden van België, harerzijds, is van oordeel dat de toelage aan de moeder in het gezin als sociaal voordeel moet worden behouden en ze stelt een degressief tarief voor dat over de eerste drie kinderen zou worden verdeeld.

» En ce qui concerne l'octroi d'allocations familiales compte tenu d'un plafond des ressources, la Commission a écarté unanimement toute limitation d'octroi des prestations aux assurés dont les revenus ne dépassent pas un certain montant, en considérant notamment qu'une telle mesure introduirait inopportunistement la notion d'état de besoin dans le régime des allocations familiales et qu'elle serait d'exécution difficile tout en étant financièrement peu productive. »

Devant les avis partagés, en matière d'allocation familiale et de la mère au foyer, le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale a dû charger une nouvelle Commission paritaire de l'étude de tous les problèmes relatifs à la réforme de la sécurité sociale, dont celui de la dite allocation. Il espère qu'elle pourra aboutir rapidement.

Discussion.

A la demande de M. le Ministre, la Commission du Travail et de la Prévoyance Sociale de la Chambre a marqué son accord unanime de joindre, au présent projet, la proposition de loi 279-1 de M. Van den Daele maintenant l'allocation de la mère au foyer aux taux de 1954 et majorant les allocations familiales de 20 % (séance du 22 février 1956).

Au reste, la proposition de M. Van den Daele a été présentée aux membres de la Commission sous forme d'amendements sur lesquels les commissaires ont statué, après avoir entendu les arguments de l'auteur de la proposition.

Lors de la discussion générale de ce projet, à la Commission du Travail de la Chambre, aucune observation n'a été émise.

A la discussion des articles, les quatre articles du projet ont été adoptés à l'unanimité.

Ils prévoient donc la majoration d'un demi pour cent de la cotisation patronale pendant une période de trois mois, dans le secteur des allocations familiales relatives aux ouvriers, employés, mineurs et marins.

Des amendements, rédigés sous forme d'articles 3 complémentaires, ont été présentés par des membres.

Un amendement tendant à insérer un article 3bis, présenté par M. De Paepe, répond à un double objectif :

1° inscrire dans la loi la destination de la majoration du demi pour cent, telle que l'indiquent l'exposé des motifs du projet déposé devant le Sénat, ainsi que les travaux préparatoires de cette Assemblée;

2° faire respecter la Convention du 29 juillet 1955, en vertu de laquelle l'octroi de la prime complémentaire de la mère au foyer portera sur les mois d'août, septembre et octobre 1955, rappelant ainsi qu'un nouveau système d'allocations familiales devait entrer en vigueur le 1er novembre 1955.

Un membre estime que le projet de loi et l'exposé des motifs sont suffisamment explicites. L'application de la loi couvrira l'accord conclu le 29 juillet 1955 au Cabinet du Ministre du Travail. Cet article 3bis est donc superfluo.

Un membre insiste pour que le rapport précise nettement que la majoration qui vient d'être votée, sera effec-

» Inzake toekenning van kinderbijslagen met inachtneming van een maximumbedrag der inkomsten, heeft het Comité eenparig elke beperking bij het toekennen der uitkeringen aan de verzekerden, wier inkomen een zeker bedrag niet te boven gaat, afgewezen op grond van de overweging dat een dergelijke maatregel op niet opportune wijze het begrip van de staat van behoefte in het stelsel der kinderbijslagen zou invoeren en dat hij moeilijk toe te passen en tevens financieel niet zeer renderend zou zijn. »

Wegens deze uiteenlopende adviezen inzake de vergoeding voor de moeder in het gezin en de kinderbijslagen zag de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg zich verplicht een nieuw Paritair Comité te belasten met de studie van alle problemen in verband met de hervorming van de maatschappelijke zekerheid, waaronder ook dit van bedoelde toelage. Hij hoopt dat het Comité spoedig een gunstig resultaat zal kunnen bereiken.

Bespreking.

Op verzoek van de Minister, heeft de Kamercommissie voor de Arbeid en de Sociale Voorzorg eensgezind haar instemming betuigd om bij dit ontwerp het wetsvoorstel n° 279-1 van de heer Van den Daele tot behoud der vergoeding voor de moeder aan de haard op het peil van 1954 en tot verhoging der kinderbijslagen met 20 % (vergadering van 22 februari 1956) te voegen.

Het voorstel van de heer Van den Daele werd trouwens aan de leden van de Commissie voorgelegd in de vorm van amendementen waarover de commissieleden zich hebben uitgesproken, na de argumenten van de indiener van het wetsvoorstel te hebben gehoord.

Tijdens de algemene bespreking van dit ontwerp in de Kamercommissie voor de Arbeid en de Sociale Voorzorg werd geen enkele opmerking gemaakt.

Bij de bespreking der artikelen werden de vier artikelen van het ontwerp eenparig aangenomen.

Zij stellen dus een verhoging met een half percent in 't vooruitzicht van de bijdrage der werkgevers gedurende een tijdperk van drie maanden, in de sector der kinderbijslagen voor de werklieden, bedienden, mijnwerkers en zee-lieden.

Amendementen, in de vorm van aanvullende artikelen 3 opgesteld, werden door leden voorgesteld.

Een amendement tot invoeging van een artikel 3bis, ingediend door de heer De Paepe, beantwoordt aan een tweevoudig doel :

1° in de wet de bestemming vermelden van de verhoging met een half percent zoals aangeduid in de memorie van toelichting van het ontwerp neergelegd in de Senaat, alsook in de voorbereidende werkzaamheden van deze Vergadering;

2° de Overeenkomst van 29 juli 1955 doen eerbiedigen krachtens welke het toekennen van de bijpremie voor de moeder in het gezin zal gelden voor de maanden augustus, september en oktober 1955, aldus in herinnering brengend dat een nieuwe kinderbijslageregeling moest in werking treden op 1 november 1955.

Een lid is van oordeel, dat het wetsontwerp en de memorie van toelichting uitdrukkelijk genoeg zijn. De toepassing van de wet zal het akkoord dekken dat op 29 juli 1955 in het Kabinet van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg werd gesloten. Dit artikel 3bis is dus overbodig.

Een commissielid dringt aan opdat het verslag duidelijk zou bepalen dat de zo pas goedgekeurde verhoging werke-

tivement affectée au paiement de l'allocation complémentaire de la mère au foyer pour les mois d'août, septembre et octobre 1955.

Un membre ajoute qu'aussitôt l'entrée en vigueur de la loi, c'est-à-dire dès que les cotisations patronales (complémentaires) auront été perçues, les allocations seront versées aux ayants droit précités.

L'amendement est rejeté par 11 voix contre 10.

Un autre article 3bis, amendement de M. Van den Daele, vise à poursuivre le paiement de l'allocation complémentaire au-delà du 1er novembre 1955, afin que les familles intéressées ne voient pas diminuer leurs revenus, en attendant la réforme du régime des allocations familiales dont l'étude est actuellement menée par une nouvelle Commission mixte.

Un membre fait valoir que le vote de cet amendement serait prématuré. En effet, les travaux de la première Commission constituée au lendemain de la réunion du 29 juillet 1955, n'ont pas abouti les organismes consultés ayant des positions divergentes et s'en tenant à des principes fondamentalement opposés. Quatre avis différents furent émis par les patrons, la C.S.C., la F.G.T.B. et les syndicats libéraux.

Dans ces conditions, une nouvelle Commission mixte a été chargée de rechercher une solution à ce problème particulièrement difficile. Elle devra se réunir sans tarder.

On ne peut donc préjuger du système qu'elle préconisera; c'est pourquoi on ne peut s'engager dans la voie proposée par l'amendement de M. Van den Daele.

En plus, le présent projet ne couvre le financement des allocations complémentaires de la mère au foyer que pour une période de trois mois. Il applique strictement l'accord réalisé le 29 juillet. On ne peut davantage en retarder l'exécution en l'amendant, et ce faisant, le renvoyer devant le Sénat.

Le Ministre, de son côté, déclare qu'il envisage la convocation de la nouvelle Commission, dans les prochains jours. Il estime qu'elle devra trouver une solution à la réforme des allocations familiales, ainsi qu'à son financement.

A la question posée par un membre, le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale ajoute qu'il faut faire confiance à cette Commission. Elle examinera d'abord le problème des allocations familiales. Si elle aboutit dans ces travaux, elle pourra être chargée d'autres études relatives à la sécurité sociale.

L'amendement est rejeté par 11 voix contre 10.

Un article 3ter, amendement de M. Van den Daele, tend à reculer la limite d'âge au-delà de 21 ans pour l'octroi des allocations familiales aux jeunes gens qui font des études. D'autres pays, la Pologne par exemple, sont entrés dans cette voie.

Un membre répond qu'il n'est pas souhaitable d'introduire des charges nouvelles dans le secteur des allocations familiales dont le financement n'est pas prévu dans le cadre de cette loi. Il rappelle qu'on ne peut davantage en retarder l'exécution par un retour éventuel devant le Sénat, si l'on devait la modifier.

On ne peut pas non plus, sous peine de manquer aux

lijk zou dienen voor de betaling van de bijkomende vergoeding voor de moeder in het gezin voor de maanden augustus, september en oktober 1955.

Een commissielid voegt eraan toe, dat eens de wet in werking getreden, 't is te zeggen zodra de (bijkomende) werkgeversbijdragen zullen geïnd zijn, de toelagen aan voormelde rechthebbenden zullen uitgekeerd worden.

Het amendement wordt met 11 tegen 10 stemmen verworpen.

Een ander artikel 3bis, amendement van de heer Van den Daele, tot voortzetting van de betaling van de bijkomende toelage na 1 november 1955, opdat de betrokken gezinnen na 1 november 1955 geen mindere inkomsten zouden hebben, in afwachting van de hervorming van de kinderbijslagregeling die thans wordt bestudeerd door een nieuwe gemengde Commissie.

Een lid betoogt dat goedkeuring van dit amendement voorbarig zou zijn. De werkzaamheden van de eerste Commissie, ingesteld na de bijeenkomst van 29 juli 1955, hebben immers geen resultaat opgeleverd, daar de geraadpleegde organismen uiteenlopende standpunten innamen en vasthielden aan fundamenteel tegengestelde beginselen. Vier verschillende adviezen werden uitgebracht door de werkgevers, het A.C.V., het A.B.V.V. en de liberale vakbonden.

In die omstandigheden werd een nieuwe gemengde Commissie er mee belast, voor dit bijzonder netelige probleem een oplossing te vinden. Zij zal zonder verwijl moeten bijeenkomen.

Wij kunnen dus niet vooruitlopen op de regeling die zij zal aanprijzen. Daarom kunnen wij de weg niet opgaan, die ons door het amendement van de heer Van den Daele wordt aangewezen.

Bovendien staat dit ontwerp voor de financiering van de aanvullende vergoeding aan de moeder in het gezin slechts in voor een tijdperk van drie maanden. Het is een strikte toepassing van de op 29 juli bereikte overeenkomst. Wij mogen de uitvoering daarvan niet langer vertragen door het ontwerp te amenderen, wat terugzending naar de Senaat tot gevolg zou hebben.

De Minister, van zijn kant, verklaart dat hij de bijeenroeping van de nieuwe Commissie in de eerstkomende dagen overweegt. Naar zijn oordeel moet die een oplossing vinden voor de hervorming van de kinderbijslagen, en voor de financiering ervan.

In antwoord op een vraag, die hem door een lid wordt gesteld, voegt de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg hieraan toe, dat wij vertrouwen moeten stellen in die Commissie. Zij zal vooreerst het probleem van de kinderbijslagen onderzoeken. Leveren haar werkzaamheden resultaat op, dan kan zij met andere studies in verband met de maatschappelijke zekerheid worden belast.

Het amendement wordt met 11 tegen 10 stemmen verworpen.

Een artikel 3 ter, amendement van de heer Van den Daele, strekt er toe de leeftijdsgrens tot na 21 jaar te verschuiven voor de toekenning van kinderbijslagen aan jonge lieden die studeren. Andere landen, o.m. Polen, zijn die weg opgegaan.

Een lid antwoordt dat het niet wenselijk is de sector der kinderbijslagen nieuwe lasten op te leggen, waarvan de financiering niet bij deze wet wordt geregeld. Hij herhaalt dat de uitvoering van de wet niet langer mag worden vertraagd: wordt zij gewijzigd dan moet zij terug naar de Senaat worden gezonden.

Wil men geen afbreuk doen aan de op 29 juli ll. aan-

engagements souscrits le 29 juillet dernier, modifier la destination des fonds qui seront fournis grâce au financement de la cotisation complémentaire d'un demi pour cent.

L'amendement est rejeté par 12 voix contre 10.

Un article 3^{quater}, amendement de M. Van den Daele, envisage l'adaptation des allocations familiales au coût de la vie.

Un membre propose de repousser cet amendement pour les mêmes motifs que ceux qui ont été invoqués à l'amendement précédent.

L'amendement est rejeté par 12 voix contre 10.

L'amendement de M. Van den Daele à l'article 4 tombe par suite du rejet des amendements précédents.

Le projet, tel qu'il a été transmis par le Sénat, a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

Alex FONTAINE-BORGUET.

Le Président,

H. HEYMAN.

gegane verbintenissen, dan mag men ook de bestemming niet wijzigen van de gelden, die de financiering van de aanvullende bijdrage van een half percent zal opleveren.

Het amendement wordt met 12 tegen 10 stemmen verworpen.

Een artikel 3^{quater}, amendement van de heer Van den Daele, beoogt de aanpassing van de kinderbijslagen aan de kosten voor levensonderhoud.

Een lid stelt voor dit amendement te verwerpen om dezelfde redenen die tegen het vorig amendement werden aangevoerd.

Het amendement wordt met 12 tegen 10 stemmen verworpen.

Het amendement van de heer Van den Daele op artikel 4 valt weg ingevolge de verwerping van de vorige amendementen.

Het ontwerp, zoals het door de Senaat werd overgemaakt, wordt eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

Alex FONTAINE-BORGUET.

De Voorzitter,

H. HEYMAN.